

Persbericht

1 maart 2024

CAft: "Benut het momentum om de economie weerbaarder te maken"

Oranjestad – De economie van Aruba groeit voorspoedig. Ook de overheidsfinanciën tonen een positief beeld. Het is zaak dat Aruba de huidige financiële positie benut om de overheidsfinanciën structureel op orde te brengen en de economie weerbaarder te maken. Prudent begrotingsbeleid blijft daarbij onverminderd van belang, gelet op de hoge rentelasten. Structurele hervormingen in de sociale zekerheid en arbeidsmarkt zorgen voor meer weerbaarheid.

Schuldreductie

De begroting 2024 is tijdig vastgesteld en voldoet voor zowel 2024 als meerjarig ruimschoots aan de centrale begrotingsnorm van een overschot van minimaal 1 procent van het bruto binnenlands product. Er zijn echter ook risico's. De rentelasten, die nu al bijna een vijfde van de begroting in beslag nemen, kunnen verder oplopen vanwege de herfinancieringsopgave in komende jaren. Daarmee verdringen ze meer dan ooit andere uitgaven of investeringen. Schuldaflossing blijft daarom van belang.

Investeringen

Investeringen zijn nodig om de economie weerbaarder te maken en de verdien capaciteit te verhogen. In dat kader is het CAft positief over de voorgenomen toename in de begroting van de investeringen naar AWG 115 miljoen in 2028. Om de effectiviteit van deze investeringen te waarborgen, is het van belang dat een meerjarige investeringsagenda wordt opgesteld die gekoppeld is aan de beleidsdoelstellingen, inclusief die uit het Landspakket

Hervormingen

Met de budgettaire ruimte bij zowel het land als de sociale fondsen, is nu het moment om noodzakelijke hervormingen door te voeren die de economie versterken. In de zorg worden concrete stappen gezet om tot structurele beheersing van de zorguitgaven te komen. Het CAft staat in beginsel positief tegenover een uitgavenkader als beheersinstrument, mits daarmee de zorguitgaven daadwerkelijk geremd worden.

Voor de sociale zekerheid zou Aruba, juist nu de uitgangspositie van de fondsen gunstig is, kunnen kijken naar hervormingen die ook de arbeidsmarkt dynamischer maken. De luxe die Aruba nu heeft is dat er hervormingen doorgevoerd kunnen worden, zonder dat de lastendruk hoeft toe te nemen.

Op fiscaal terrein heeft Aruba in 2023 een eerste stap gezet om het belastingstelsel robuuster te maken. Het stelsel van indirecte belastingen blijft echter versnipperd, en daarmee onnodig complex. Een eenvoudiger stelsel, in de vorm van een belasting op toegevoegde waarde (btw), is aan te bevelen en komt de compliance ten goede.

[Einde Persbericht]

Fotograaf:

Eric Boeldak

Fotobijschrift:

Het CAft staat in beginsel positief tegenover een uitgavenkader als beheersinstrument, mits daarmee de zorguitgaven daadwerkelijk geremd worden.

Noot voor de redactie – niet voor publicatie

Contactpersoon CAft:

Secretariaat College Aruba financieel toezicht

Telefoon +5999 511-8391/ +5999 461-9082 / +5999 461-9084

Email info@cft.cw

Internet www.cft.cw

Perscontacten:

Jefka Alberto

Telefoon +5999 512-6861

Komunikado di prensa

1 di mart 2024

CAft: "Utilisá e momentum aki pa hasi ekonomia mas robusto"

Oranjestad – Ekonomia di Aruba ta kresiendo di forma próspero. E finansa públiko tambe ta mustra un imágen positivo. Importante ta pa Aruba usa e posishon finansiero aktual pa drecha finansa públiko strukturalmente i pa hasi e ekonomia mas robusto. Den e kuadro aki, un maneho presupuestario prudente ta sigui di e mésun importansia, konsiderando e gastunan di interes haltu. Reformanan struktural den e área di seguridat sosial i merkado laboral lo krea mas resiliensia.

Redukshon di debe

E presupuesto pa 2024 a keda aprobá na tempu, i tantu pa 2024 komo multianualmente e ta kumpli ku e norma presupuestario sentral kual ta un surplus di por lo ménos 1 porshento di e produkto interno bruto (pib). Sinembargo, tin riesgo tambe. E gastunan di interes, ku na e momentunan aki ya kaba ta asendé na kasi un kinta parti di e presupuesto, por sigui subi debí na e tarea di refinansiamentu den e añanan benidero. Esaki ta pone ku awor mas ku nunca nan ta primi riba otro gastunan òf invershonnan. P'esei ta importante pa hasi pago pa amortisashon di debe.

Invershonnan

Invershonnan ta nesesario pa krea un ekonomia mas robusto i pa inkrementá e kapasidat di generá ingresonan. Den e marko aki, CAft ta konsiderá ku e oumento proyektá di e invershonnan te AWG 115 mion na 2028 ta algu positivo. Pa garantisá e efektividat di e invershonnan aki, ta importante pa elaborá un agenda di invershon multianual, vinkulá na e metanan di maneho, inkluyendo esnan di e Pakete Nashonal.

Reformanan

Ku e espasio presupuestario ku tin tantu serka pais komo serka e fondonan sosial, awor ta e momentu adekuá pa implementá reformanan nesesario ku ta fortalese ekonomia. Den kuido ta tumando pasonan konkreto pa yega na un kontròl struktural di e gastunan di kuido. En prinsipio, CAft ta konsiderá ku un marko di gastunan komo instrumento di maneho ta algu positivo, kon tal ku esaki efektivamente ta sirbi pa redusí e gastunan di kuido.

Pa seguridat sosial – hustamente awor ku e posishon di salida di e fondonan ta favorabel – Aruba lo por konsiderá reformanan ku ta laga e merkado laboral bira mas dinámiko tambe. E luho ku Aruba tin awor aki, ta ku e por implementá reformanan sin ku esakinan nesesariamente ta kousa un oumento di preshon di e gastunan.

Riba tereno fiskal, na 2023 Aruba a pone un promé paso pa krea un sistema di impuesto mas robusto. Sinembargo, e sistema di impuestonan indirekto te ainda ta fragmentá, loke ta hasié inesesariamente kompliká. Un sistema mas simpel, den forma di un impuesto riba balor añadí (btw) ta rekomendabel i lo benefisiá kumplimentu ku pago di impuesto (*compliance*).

[Fin di komunikado di prensa]

Fotógrafo:

Eric Boeldak

Deskripshon di potrèt:

CAft ta konsiderá ku un marko di gastunan komo instrumento di maneho ta algu positivo, kon tal ku esaki efektivamente ta sirbi pa moderá e gastunan di kuido.

Nota pa e redakshon– no publiká

Persona di kontakto di CAft:

Sekretariado di Kolegio di supervishon finansiero Aruba

Telefòn +5999 511-8391 / +5999 461-9082 / +5999 461-9084

Koreo elektróniko info@cft.cw

Wèpsait www.cft.cw

Kontaktonan di prensa:

Jefka Alberto

Telefòn +5999 512-6861

Comunicado di Prensa

1 di maart 2024

CAft: "Probecha e momentum pa haci economia mas resiliente"

Oranjestad – Economia di Aruba ta creciendo bon. Finansa publico tambe ta muestra un panorama positivo. Ta importante pa Aruba uza e posicion financiero actual pa pone finansa publico structuralmente na ordo y haci cu economia bira mas resiliente. Un maneho presupuestario prudente ta sigui ta mas importante cu nunca, teniendo cuenta cu e gastonan halto di interes. Reforma structural den seguridad social y riba mercado laboral ta percura pa mas resiliencia.

Reduccion di debe

A adopta e presupuesto pa 2024 na tempo y e esaki ta cumpli ampliamente cu e normanan central presupuestario di un surplus di por lo menos 1 por ciento di e producto interno bruto (PIB), tanto pa 2024 como pa e periodo plurianual. Sinembargo tin riesgo tambe. E gastonan di interes, cu ya ta representa casi un quinto parti di e presupuesto, por aumenta mas ainda door di e refinanciamiento den e añanan nos dilanti. Esaki por haci cu nan ta desplasa mas cu nunca otro gasto of inversion. P'esey pago di debe ta keda importante.

Inversion

Inversion ta necesario pa haci economia mas resiliente y pa aumenta capacidad pa genera entrada. Den e contexto aki CAft ta positivo tocante e aumento di e presupuesto pa inversion planea na un suma di AWG 115 miyon na 2028. Pa garantisa e eficacia di e inversionnan aki, ta importante pa traha un agenda di inversion plurianual cu ta conecta na e metanan di maneho incluyendo esunnan di Pakete di medida (Landspakket).

Reforma

Cu e espacio presupuestario disponibel tanto na pais como na e fondonan social, esaki ta e momento pa implementa reforma necesario pa fortalece e economia. Den salubridad ta tumando paso pa yega na controla gasto structuralmente. En principio CAft ta positivo relaciona cu un marco di gasto como instrumento pa controla, basta cu esaki yuda frena e gastonan di cuida realmente.

Encuanto seguridad social, hustamente awo cu e posicion di salida di e fondonan ta faborabel, lo ta bon pa Aruba pensa riba reforma cu ta yuda e mercado laboral bira mas dinamico. E luho cu Aruba tin awo ta cu e por aplica reforma sin mester tin aumento di carga.

Riba tereno fiscal Aruba a dal prome paso caba pa haci e sistema fiscal mas robusto. E sistema di belasting indirecto sinembargo ta keda fragmenta y door di esaki innecesariamente compleho. Ta recomenda un sistema simpel den forma di un impuesto riba balor añadi (belasting op toegevoegde waarde – btw) cu lo mehora cumplimento.

[Fin di e Comunicado di Prensa]

Fotografo:

Eric Boeldak

Texto na potret:

En principio CAft ta positivo relaciona cu un marco di gasto como instrumento pa controla, basta cu esaki yuda frena e gastonan di cuida realmente.

Nota pa redaccion – no pa publicacion

Persona di contacto na Cft:

Secretariado di Colegio di supervision financiero di Aruba
Telefoon +5999 511-8391/ +5999 461-9082 / +5999 461-9084
Email info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Persona di contacto cu Prensa:

Jefka Alberto
Telefoon +5999 512-6861

Press release

March 1, 2024

CAft: “Use the momentum to make the economy more resilient”

Oranjestad – The economy of Aruba is growing in a prosperous way. The public finances are showing a positive image as well. It is important that Aruba uses its current financial position to structurally put its government finances in order and make the economy more resilient. In this regard a prudent budgetary policy remains as important as ever, considering the high interest expenses. Structural reforms in the social security and the labor market ensure greater resilience.

Debt reduction

The budget for 2024 was adopted on time and it amply meets the central budget standard of a surplus of at least 1 percent of the Gross Domestic Product (GDP) for the year 2024 as well as multi-annually. However, there are some risks too. The interest expenses, which already take up almost a fifth of the budget, may increase even further due to the refinancing task in the coming years. This will lead them to crowd out other expenses or investments more than ever before. Debt repayment therefore remains of importance.

Investments

Investments are needed to build a more resilient economy and to increase the income generating capacity. In that context, the CAft applauds the intention to budget an increase in investments to AWG 115 million in 2028. To ensure the effectiveness of these investments, it is important to draw up a multi-annual investment agenda which is linked to the policy objectives, including those from the Country Package.

Reforms

With the current budgetary space for the country as well as for the social funds, it is now the time to implement the necessary reforms to strengthen the economy. In healthcare, specific actions are taken to achieve structural control of healthcare expenses. In principle, the CAft welcomes an expenditure calendar as a management tool, provided it actually helps to decrease the healthcare expenses.

With regard to social security, now that the funds are positioned favorably, Aruba could consider reforms that would also make the labor market more dynamic. Aruba now has the luxury of being able to implement reforms without necessarily causing an increase of the expense burden.

In fiscal matters, in 2023 Aruba took a first step to make its tax system more robust. However, the indirect taxation system remains fragmented, and therefore unnecessarily complex. A simpler system, in the form of a value-added tax (btw), is recommended and will benefit compliance.

[End of press release]

Photographer:

Eric Boeldak

Photo caption:

The CAft welcomes an expenditure calendar as a management tool, provided it actually helps to decrease the healthcare expenses.

Note for the editor – not for publication

CAft contact:

Offices Board of financial supervision Aruba

Phone +5999 511-8391 / +5999 461-9082 / +5999 461-9084

Email info@cft.cw

Internet www.cft.cw

Press inquiries:

Jefka Alberto

Phone +5999 512-6861